លក្ខណៈហាមថតចម្លង ឬ ផ្សព្វផ្សាយ
D119701 DC-Cam

របាយការណ៍
ស្តីពីការចុះស្រាវជ្រាវ អំពើប្រល័យពូជសាសន៍
នៅវិទ្យាល័យបឹងត្របែក ទីក្រុងភ្នំពេញ

កាលពីថ្ងៃទី២៣ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៩ លោក ផាត កុសល និង លោក ស៊ិន ឃិន ចុះទៅស្រាវជ្រាវទីតាំងវិទ្យាល័យបឹងត្របែក ។ សម័យ ប៉ុល ពត ទីតាំងនេះពួកខ្មែរក្រហម បានប្រមូលផ្តុំពួកបញ្ញវ័ន្តមកពីស្រុកបារាំង និងបណ្តាប្រទេសនានាលើសកលលោក ។

នៅវេលាម៉ោង៩ព្រឹក នាថ្ងៃដដែល យើងបានទៅជួបលោក លុន ឆេងកៃ នាយកវិទ្យាល័យ បឹងត្របែក ។

ពត៌មាន

លោក លុន ឆេងកៃ បានរាយការណ៍ឲ្យយើងដឹងថា គាត់បានគ្រប់គ្រងវិទ្យាល័យបឹងត្របែកពីឆ្នាំ១៩៧៩ មកទល់សព្វថ្ងៃ ។ ពេលបោសសំអាតរៀបចំវិទ្យាល័យជាលើកដំបូងនៅឆ្នាំ១៩៧៩ គាត់បាន ឃើញនៅសាលានេះ ខ្មោះពី១០ ទៅ២០គូរ ចោលរាយប៉ាយនៅលើវាលស្មៅមុខទីស្នាក់ការគាត់សព្វថ្ងៃ។ នៅអាគារជាន់លើទី១ ខាងជើង មានចំបើងគរជាគំនរ បោកយកស្រូវរួច នៅក្នុងបរិវេណសាលា ពួកខ្មែរក្រហមបានប្រើប្រាស់ធ្វើជាវាលស្រែ ។ គាត់បានឃើញខ្ទះបាយរួម ២ (ពីរ) ធំៗ នៅរោង បាយ ។

លោកនាយក គាត់ដឹងមិនច្បាស់ថា ទីនោះមានគុកដាក់អ្នកទោសនៅអាគារណាមួយទេ ។ ប៉ុន្តែ សំខាន់គាត់បានដឹងថា មានអ្នកគ្រូ សាស្ត្រាចារ្យម្នាក់ឈ្មោះអ្នកស្រី ហែម វណ្ណា ដែលមកពីស្រុក បារាំង ។ អ្នកគ្រូនេះ គាត់បានមកស្នាក់នៅវិទ្យាល័យនេះ ក្នុងសម័យ ប៉ុល ពត ។ បច្ចុប្បន្នជា សាស្ត្រាចារ្យបង្រៀនភាសាបារាំង នៅសកលវិទ្យាល័យភ្នំពេញ (ទួលគោក) ។

ពត៌មានពីអ្នកគ្រូ ហែម វណ្ណា

យើងខ្ញុំបានដឹងដូច្នេះ ក៏មករកផ្ទះអ្នកគ្រូនោះ ដែលមានអាស័យដ្ឋានផ្ទះលេខ១៦ បង្គោលធំជាប់ ផ្ទះមានលេខ៩ ផ្លូវលេខ១៨៤ ទល់មុខអគ្គនាយកដ្ឋានសង្គមកិច្ចការងារ

បណ្ដុះបណ្ដាលវិជ្ជាជីវៈ សង្កាត់ ជ័យជំនះ ខណ្ឌដូនពេញ រាជធានីភ្នំពេញ ហើយបានស្រង់យករបាយការណ៍ពីអ្នកគ្រូនោះដូចតទៅ ៖

សម័យខ្មែរក្រហម គាត់បានមកនៅវិទ្យាល័យនេះមែន ហើយមានពួកបញ្ញវ័ន្តប្រហែលជាង ១០០នាក់ មកពីបរទេស មាន ស្រី ប្រុស ស្នាក់នៅសាលានេះក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ពួកខ្មែរក្រហម ។

ស្ដីពីការស្នាក់នៅ និងធ្វើការងារ ការហូបចុកនៅទីនេះ ៖

អ្នកគ្រូ ហែម វណ្ណា ប្រាប់យើងថា អ្នករស់នៅទីនេះ ហូបបបរលាយពោត ឯម្ហូបអាចស្ទួចត្រី បាន ហើយផ្លែដូងសំបូរ អាចបេះបាន គ្មានដាក់គុក ដាក់ខ្នោះដៃ-ជើង ឬធ្វើទារុណកម្មអ្វីទេ ។

ម្យ៉ាងទៀត ពេលធ្វើពលកម្ម ពួកខ្មែរក្រហមបណ្ដើរចេញទៅច្រូតស្រូវ ស្ទូង បារកំប្លោក លើក ទំនប់ ។ល។ រយៈ ១ខែ ២ខែ ធ្វើរួចដើរមកវិញ ។ នៅក្នុងសាលាដាំបន្លែ ហូបខ្លួនឯង ស្រីៗដាំបបរ សំរាប់គ្នាគាត់ ជាង ១០០នាក់ ។ ពួកគាត់ដាំបបរ តាមមណ្ឌលនីមួយៗ ។

អ្នកគ្រូសន្និដ្ឋានថា ក្នុង ១០០នាក់ជាងនេះ មានអ្នកខ្លះជាជនកុម្មុយនីស្ដខ្មែរក្រហមដែរ អាចចូល ខ្មែរក្រហមតាំងពីនៅស្រុកបារាំង ដូច្នេះពេលមានពេលប្រជុំខ្លះ ពួកទាំងនេះឡើងមានមតិតវ៉ា ស្មើ ជជែក នយោបាយ ជាមួយពួកមេៗខ្មែរក្រហម ព្រោះការរស់នៅតឹងតែង លំបាក ឆ្ងងនិយមជ្រុលពេក មិនដូច ពេលទៅឃោសនា និយាយនៅស្រុកបារាំង ។

អ្នកគ្រូ ហែម វណ្ណា បញ្ជាក់ប្រាប់យើងទៀតថា ការជជែកតវ៉ា ឬ សំណូមពររបស់ពួកគាត់មួយចំនួន លទ្ធផលមិនបានសំរេច ហើយមានបាត់ខ្លួន ម្ដង១០នាក់ ឬ ២០នាក់ មានពេលខ្លះ ៤០នាក់ ជារៀងរហូតបន្តបន្ទាប់ ។ ពួកខ្មែរក្រហមជាអ្នកបញ្ជូនចេញ ប៉ុន្តែមិនដឹងជាយកទៅឯណាទេ? ។ អ្នកទាំង នោះមិនឃើញមកសាលាបឹងត្របែកវិញទេ គឺបាត់រហូត ។

ក្រោយរំដោះប្រទេសជាតិថ្ងៃទី៧ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៧៩ អ្នកគ្រូ ហែម វណ្ណា បានទៅមើលគុកទួលស្លែង ហើយបានឃើញឈ្មោះអ្នកធ្លាប់រស់នៅជាមួយគ្នាជិត ១០០នាក់ ។ ដូច្នេះគាត់សន្និដ្ឋានថា ការបញ្ជូនចេញ ម្ដង១០ ទៅ ២០ ឬ ៤០នាក់ ពិតជាយកទៅដាក់គុកសម្លាប់នៅទួលស្លែងនេះតែម្ដង ។

ចំពោះរូបគាត់ និងអ្នកនៅរស់ទាំងប៉ុន្មាន ខំធ្វើការ មិនស្តី មិននិយាយអ្វីទាំងអស់ ដោយខ្លាចពួក ខ្មែរក្រហម ទើបអាចនៅរស់ ។ គាត់នៅរស់ទល់ឆ្នាំ១៩៧៩ ពេលរំដោះប្រទេសជាតិ ពួកខ្មែរក្រហមរត់ ចេញអស់ គាត់ក៏រស់រានទល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

គាត់បន្ថែមថា មានបញ្ញជនគ្នាគាត់ខ្លះ នៅរស់ទល់សព្វថ្ងៃនេះ ហើយដែលគាត់ស្គាល់គឺលោក

:

១- លោក ទេព វុត្ថា ប្រធាននាយកដ្ឋានខសូរាហកម្មវ៉ៃ

និងជាមពលនៃ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

អ្នកគ្រូ ហែម វណ្ណា បានបញ្ជាក់ប្រាប់យើងទៀតថា បើចង់ដឹងការពិតច្រើនទៀត សូមទៅជួបលោក ទេព វុត្ថា ទើបអាចដឹងបានការពិតច្រើនទៀត ។ គាត់មិនចង់ជួបបរទេសដូចជាអាមេរិកកាំងទេ មិនអាចជួបបានទេ និយាយរឿងខ្មែរក្រហម គាត់ឈឺក្បាលណាស់ គាត់ចង់នៅស្ងៀមស្ងាត់វិញ មិនចង់ដឹងអ្វីទាំងអស់ ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ដូចពត៌មានថា ទីតាំងវិទ្យាល័យបឹងត្របែកផ្ទុកបញ្ញជនមកពីបារាំងគឺពិតមែន ប៉ុន្តែមិនមែនជាគុកទេ ជាមន្ទីរអប់រំសតិអារម្មណ៍ និងការងារ ។ យើងអាចសន្និដ្ឋានថា ខ្មោះនោះពិតជាដាក់នរណាហើយ ដែលតវ៉ាប្រឆាំង ឯទីតាំងសម្លាប់គឺគុកទួលស្លែងឯណោះទេ ។

យើងគិតថា បើសិនបញ្ហានេះសំខាន់ដូចមិត្តភក្តិរបស់ ឌុច ឈ្មោះតា សារុន ជាបញ្ញជនម្នាក់ដែរ ខ្ញុំក៏យល់ថាបញ្ញវ័ន្តមកពីបរទេសនានា សំខាន់ណាស់គួរតែទៅសុំជួបអ្នកដទៃទៀត ដើម្បីស្វែងយល់ ដឹងការពិតរិតតែច្បាស់ ។ រឿងនេះចង់មិនចង់ ពួកអស់លោកទាំងនោះអាចលាក់លៀមផងមិនដឹង ព្រោះ ថាខត្តមគតិកុម្មុយនីស្ត វាអាចជ្រាបចូលពួកគេខ្លះៗហើយ ទើបគេស្ម័គ្រមកពីបរទេសមកស្រុកខ្មែរនា សម័យនោះ ។

ប៉ុន្តែកុម្មុយនីស្ត ឆ្វេងជ្រុលនិយមដូច ប៉ុល ពត ដឹកនាំនោះ ធ្វើឲ្យពួកគាត់បាក់ស្បាត ស្លុតរាងចាល និង ភ្លឺភ្នែក ស្ទើរតែមិនចង់ដឹង ចង់ឮ និង ឃើញផង ។ ដូច្នោះ ប្រហែលជាពួកគេមិនចង់ដឹងទៀត ណាមួយខ្លាចពាក់ព័ន្ធទេដឹង? ប៉ុន្តែពួកគេដែលនៅរស់គួរតែហ៊ានធ្វើសាក្សី ដើម្បីជួយមិត្តភក្តិដែលស្លាប់ ដោយទារុណកម្ម ព្រៃផ្សៃក្នុងរបបខ្មែរក្រហមនេះ ។

ទិសដៅ ៖ ការទៅជួបអស់លោកដទៃទៀត ខ្ញុំយល់ឃើញថា បើថ្នាក់ឯកឧត្តមគួរតែលោកនាយកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារអញ្ជើញទៅជួបគាត់ អាចសមស្រប និងបានសំរេចជោគជ័យ ។

ពត៌មានចុះស្រាវជ្រាវលើកទី២

នៅថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៩ ខ្ញុំបានទទួលការចាត់តាំងអោយចុះស្រាវជ្រាវឯកសារសាក្សី ភស្តុតាងទាក់ទងរបបខ្មែរក្រហមប្រល័យពូជសាសន៍ ហើយដែលទាក់ទងនៅវិទ្យាល័យបឹងត្របែក ជាទី តាំងផ្ទុកពួកបញ្ញជនមកពីបរទេសក្នុងសម័យ៣ឆ្នាំ ៨ខែ ២០ថ្ងៃ សម័យខ្មែរក្រហមប្រល័យពូជសាសន៍ ។

ពេលព្រឹកថ្ងៃដដែល ក្រុមយើងមានគ្នា ៣នាក់ បានទៅជួបលោកនាយកវិទ្យាល័យបឹងត្របែក ដើម្បីចុះទៅសាលាបឹងត្របែក យកពត៌មាន និងកំណត់យកទីតាំងឃុំឃាំងពួកបញ្ញជនមកពីគ្រប់ប្រទេសនានាលើសកលលោក ។ ពួកនោះត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលនាសម័យ សីហនុ និងសម័យ លន់ ណុល ចាត់អោយទៅរៀននៅបរទេស ប្រយោជន៍យកចំណេះដឹងមកកសាងប្រទេសកម្ពុជាយើង ។

នៅវិទ្យាល័យបឹងត្របែក យើងបានសំភាសន៍លោកនាយកសាលាប្រយោជន៍ឲ្យគាត់ប្រាប់យើង ពេលដែលគាត់បានដឹង ក្រោយរំដោះ ១៩៧៩ គាត់បានប្រាប់យើងថា គាត់ឃើញខ្មោះចោលមុខអាគារពី ១០ ទៅ ២០ បើសិនរាប់ អាចដឹងច្រើនទៀត ។ ក្រៅពីនោះមានខ្ទះដាំបបរពីរធំៗ រោងបាយ និងនៅ អាគារខាងជើង ឃើញសុទ្ធតែចំបើងបោកយកគ្រាប់ស្រូវរួចហើយគរជាគំនរ ។ ឯគុក ឬ ទីតាំងសម្លាប់ មិនឃើញ ។ គាត់បន្ថែមថា បើចង់ដឹងរកជួបអ្នកគ្រូ ហែម វណ្ណា ជាសាស្ត្រាចារ្យឆ្នាំ១៩៧៩ គាត់ បង្រៀននៅវិទ្យាល័យនោះ ។ ក្នុងសម័យ ប៉ុល ពត គាត់មកស្នាក់នៅទីនេះ (វិទ្យាល័យបឹងត្របែក) គាត់អាចដឹងច្រើនច្បាស់ជាង ។

បញ្ជាក់របាយការណ៍ចម្លើយអ្នកគ្រូ ហែម វណ្ណា យើងបានសរសេររួចហើយ ប្រសាសន៍គាត់បានប្រាប់យើងច្បាស់លាស់ហើយ ។

នៅម៉ោង ៣ល្ងាច ខ្ញុំបានចុះទៅជួបលោក ទេព វុត្ថា បច្ចុប្បន្នជាប្រធាននាយកដ្ឋានខសុរាហកម្មវ៉ែ និងថាមពល នៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។ ក្នុងសម័យខ្មែរក្រហម ៣ឆ្នាំ ៨ខែ ២០ថ្ងៃ

គាត់មកពី ប្រទេសរ៉ូម៉ានី ១ឿមាឆា១ គាត់បានមកស្នាក់នៅវិទ្យាល័យបឹងត្របែក ដូចអ្នកគ្រូ ហែម វណ្ណា ដែរ ។

ប្រវត្តិដំបូងគាត់ទៅរៀននៅបារាំង ក្រោយមករៀននៅរ៉ូម៉ានីទៀត ក្នុងរបប ប៉ុល ពត គាត់មកស្រុកខ្មែរវិញ ដោយទិញសំបុត្រយន្តហោះដោយខ្លួនឯង ជិះយន្តហោះពី ឿមាឆា មកប្រទេសចិន ១៨ហិនា១ រួចជិះបន្តៗមកស្រុកខ្មែរ ។ យើងសួរគាត់ថា តើមានអ្នកណាឃោសនាអោយគាត់មកទេ? គាត់ ឆ្លើយថាមាន ប៉ុន្តែមិនប្រាប់ឈ្មោះយើងទេ ។ ប៉ុន្តែគាត់និយាយថា ការមកនោះគឺនឹកស្រុកខ្មែរ ស្រលាញ់ ប្រទេសជាតិ គាត់មានទស្សនៈស្នេហាជាតិ មិនគិតថា បក្សណាខាងណានោះទេ ។ គាត់ទៅរៀននៅខាង ក្រៅជាយុវជនរណសិរ្ស រួបរួមគ្នា គិតថា ប្រមូលផ្តុំកម្លាំងខ្មែរទាំងអស់នៅខាងក្រៅ មកស្រុកខ្មែរយើង កសាងជាតិខ្មែរ ។

ពេលមកស្រុកខ្មែរ ពួកខ្មែរក្រហមអោយគាត់មកស្នាក់នៅវិទ្យាល័យបឹងត្របែក ជាមួយអ្នកគ្រូ ហែម វណ្ណា ដែរ ហើយនិងរស់នៅជាមួយពួកនិស្សិតមកពីគ្រប់ប្រទេសរាប់រយនាក់ ហើយអ្នកទាំង នោះនៅរស់ច្រើនដែរ ប៉ុន្តែបច្ចុប្បន្ន គេធ្វើធំៗ បំរើជាតិក្រោយឆ្នាំ១៩៧៩ ទល់សព្វថ្ងៃ ។

លោក ទេព វុត្ថា បន្តប្រាប់យើងថា ការស្នាក់នៅហូបចុក និងរៀនសូត្រធ្វើការងារទីតាំង នេះ គេហៅថា មន្ទីរអប់រំសតិអារម្មណ៍ និងការងារ ។ ហើយមិនមែនតែវិទ្យាល័យបឹងត្របែកទេ គឺនៅ សាលាបឋមសិក្សាខាងលិចថ្នល់ ចាប់ពីផ្លូវ ទៅទួលទំពូង ទល់ក្បាលថ្នល់ ទល់កែងប្រមុះជ្រូកក្បាលថ្នល់ គឺច្រើនណាស់ ។ ប៉ុន្តែពួកខ្មែរក្រហមចែកជាក្រុមៗ ១ក្រុមមានចំនួន ១០នាក់ ។ គាត់ថា អ្នកទាំងអស់ ស្គាល់គ្នាមិនអស់ទេ ព្រោះមានចំនួនច្រើនណាស់ ហើយមកពីគ្រប់ប្រទេស ។

ការហូបចុក បបររាវលាយពោត គឺពេលចែកមួយនាក់១វែកៗ ១ថ្ងៃ ២ដង គឺថ្ងៃត្រង់ និង ល្ងាច ហូបបបរជាមួយអំបិល ប៉ុន្តែបើសិនជានរណា រកត្រី ខ្យង ក្តាម ។ល។ បានមក មកហូបរួម ចែកគ្នា ហូប តាមមណ្ឌលនិមួយៗ ។

<u>អំពីការងារពលកម្ម</u>

ការងារពួកខ្មែរក្រហមចែកជាក្រុមៗ ក្រុមខ្លះធ្វើផ្ទះ ក្រុមខ្លះធ្វើស្រែ ក្រុមខ្លះច្រូតស្រូវ បោកបែន ក្រុមខ្លះធ្វើកណ្តៀរ ក្រុមខ្លះធ្វើម៉ាស៊ីន ។ល។ ពួកខ្មែរក្រហមអោយដើរជាជួរៗ ទៅការដ្ឋានធ្វើការ មានទាហានខ្មែរក្រហមជាអ្នកបណ្តើរ ប៉ុន្តែអ្នកបណ្តើរៗ ដោយគ្មានអាវុធទេ ។

នៅវេលាល្ងាច ឬថ្ងៃ ពេលទំនេរពួកខ្មែរក្រហមអោយក្រុមនីមួយៗប្រជុំ ទិទៀន ស្វ័យទិទៀនគ្នា ដោយក្តោគគុកតាមក្រុម នីមួយៗ ស្មើរតែ១ថ្ងៃ ប្រជុំ ២ដង ។ ពេលខ្លះ មេពួកខ្មែរក្រហមធំៗ មកប្រជុំរៀនសូត្រម្តងៗដែរ ។ ប៉ុន្តែ គាត់មិនស្គាល់ឈ្មោះ ។

បញ្ជាក់ថយក្រោយបន្តិច បញ្ហាការផ្សារ ការផ្សារពួកខ្មែរក្រហមចាត់តាំងឲ្យធ្វើអ្វី ធ្វើឲ្យទាល់តែបាន ពួកគេពិគ្រោះគ្នា ធ្វើអោយបាន ឧទាហរណ៍ ធ្វើកណ្តៀវច្រូតស្រូវ គាត់ជាអ្នកដំដែកធ្វើកណ្តៀវបានអោយពួកវា ។

លោក ទេព វុត្ថា បញ្ជាក់បន្ថែមថា ការពិតឯកភាពដូចអ្នកគ្រូ ហែម វណ្ណា ដែលបាននិយាយថា ម្តងពួកខ្មែរក្រហមយកមនុស្ស ១០ ទៅ ២០ ទៅ ៤០នាក់ យកចេញទៅក្រៅ ហើយខ្មែរ ក្រហមថាយកទៅធ្វើការកន្លែងផ្សេង ប៉ុន្តែទៅបាត់ៗតែម្តង មិនឃើញវិលវិញទេ ។

បញ្ហាម្យ៉ាងទៀត ទារុណកម្ម ដេរប្រមាថ ស្តីបន្ទោសគ្មានទេ ពីព្រោះពួកគាត់មិនស្តីនិយាយអ្វីទេ ធ្វើការអ្វីសំរេចអោយបានអោយពួកខ្មែរក្រហម ពេលយប់ធ្វើដល់ម៉ោង ១០យប់ ពួកខ្មែរក្រហមអោយ ដំឡូងឈើ ១ដុំ ហូប ។ ការវ៉ៃដំប្រំធាក់គ្មានទេ ពួកខ្មែរក្រហមគឺលត់ដំនិងពលកម្ម ។ បើធ្វើមិនបាន សោះ គឺអាចស្លាប់ដោយបាត់ខ្លួន ។

លោក ទេព វុត្ថា បន្ថែមថា គាត់ជាប់ក្នុងមន្ទីរនេះអស់រយៈពេល ៣ឆ្នាំជាង លុះដល់រំដោះមុនបន្តិច ពួកខ្មែរក្រហមនាំពួកគាត់ជិះរទេះភ្លើងទៅព្រំដែនថៃដោយមានគ្នាច្រើនណាស់ ។ ប៉ុន្តែពួកគាត់ជិះ ទៅដល់បន្ទាយអាចម៍រមាស ស្រុកទឹកផុស ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ពួករណសិរ្សរំដោះជាតិទាហ៊ាន ហេង សំរិន វ៉ៃដាច់រទេះភ្លើងទៅមុខមិនរួច ពួកគាត់ជាច្រើននាក់បានគេចខ្លួនចូលព្រៃ ហើយដើរតម្រង់រកផ្លូវជាតិមកទី ក្រុងភ្នំពេញវិញ ។ ប៉ុន្តែបែកខ្ញែកគ្នាតាមក្រុមនីមួយៗ មិនដឹងថានរណាទៅណាទេ បែកគ្នាអស់ ប៉ុន្តែគាត់សង្ឃឹមថាពួកគេអាចនៅរស់ច្រើន ។

អ្នកនៅរស់ដែលគាត់ស្គាល់ និងចាំឈ្មោះមាន :

១- ឯកឧត្តម ហោ ណាំហុង ទេសរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស

២- ឯកឧត្តម ប៉ែម សួន (ស្លាប់) អនុប្រធានរដ្ឋសភា

៣- ឯកឧត្តម ម៉ុក ម៉ាលីត រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន

៤- ឯកឧត្តម ឆាន់ សាដាន់ រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងបរិស្ថាន

៥- លោកជំទាវ គាត ករណី នៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

៦- ឯកឧត្តម កឹម ស៊ីវ៉ាំ អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងកសិកម្ម

៧- ប្អូនគាត់ ទេព ទូច មន្ត្រីរាជការ ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

៨- ឯកឧត្តម សំរិទ្ធ ប៊ុច តំណាងរាស្ត្រ........................

គាត់ថាមានច្រើនទៀត នៅចាំមិនអស់ទេ ។

ទស្សនៈលោក ទេព វុត្ថា មិនខុសគ្នា និងអស់លោកទាំងអស់នោះទេ បានយល់ច្បាស់ថា ពួកខ្មែរក្រហម យកពួកគាត់មកនេះលត់ដំអប់រំលើសតិអារម្មណ៍ លើការងារ ហូបចុក នេះជាទារុណកម្ម បើសិនហ៊ានតស៊ូ ជជែក ឬ តវ៉ា ស្លាប់ ។ ដូច្នេះពួកគាត់ដឹងមុនទៅហើយ អីចឹងទើបខំអំណត់តស៊ូព្យាយាម ធ្វើយ៉ាងណាអោយសំរេច កិច្ចការអោយពួកវា ។ គាត់និយាយថា គាត់ប្រកាន់យកនូវទស្សនៈស្នេហាជាតិ ស្រលាញ់ជាតិ ប៉ុន្តែនយោបាយពួកខ្មែរក្រហមគាត់មិនយល់សោះ ទើបគាត់ ក្នាគាត់ ស្ម័គ្រចូលមកស្រុក ខ្មែរវិញនោះ ។

លោក ទេព វុត្ថា បើកទូលាយ ទោះបីជនជាតិណាក៏ដោយអោយតែចង់ជួបគាត់ គាត់មិនយល់ទាស់ទេ រង់ចាំគ្រប់ម៉ោង លើកលែងតែម៉ោងគាត់ជាប់រវល់ការងារ ។

សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន

ការប្រៀបធៀប អ្នកស្រី ហែម វណ្ណា និងលោក ទេព វុត្ថា មានកន្លែងខ្លះដូចគ្នា ប៉ុន្តែខុសគ្នាត្រង់ថា លោក ទេព វុត្ថា ដឹងច្រើនជាង ហើយបានប្រាប់យើងថា ពួកខ្មែរក្រហមបាន ដឹកពួកគាត់អោយជិះរទេះភ្លើងទៅព្រំដែនថៃ គាត់រួចខ្លួន ដោយសារទ័ពរណសិរ្សសាមគ្គីសង្គ្រោះជាតិ ហេង សំរិន វាយស្ទាក់នៅស្រុកទឹកផុស ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង ។ ហើយគាត់ដឹងថា ក្នាគាត់អាចរស់ច្រើន ព្រោះពួកខ្មែរក្រហមរត់បោលគ្នាៗរកព្រះអាយុស លែងគិតអំពីចំណាប់ខ្មាំង ឬ អ្នកទោសអ្វីទៀតហើយ ។

បញ្ហាលំបាក : សំនួរពួកអ្នកជាបញ្ញជន គេសួរដេញដោលយើងជ្រៅៗ ពិបាកឆ្លើយណាស់ ដូចជា ហេតុអ្វីមកទល់ពេលនេះមករកសួរគេ ពីមុនៗក៏មិនគិតសួររកផង? គេឥឡូវលែងចង់គិតរឿងនេះ ហើយ គិតតែកសាងជាតិ ហើយសាមគ្គីជាតិដើម្បីសន្តិភាព តើស្រាវជ្រាវប្រយោជន៍អ្វី ដើម្បីធ្វើអ្វី? .....។ ចម្លើយយើងឆ្លើយថា គឺដើម្បីសេចក្ដីត្រូវការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងតុលាការ ហើយសំខាន់គឺជាប្រវត្តិ សាស្ត្រ ។

ហើយការស្រាវជ្រាវនេះពឹងផ្អែកលើគោលការណ៍រាជរដ្ឋាភិបាលទាំងស្រុង ។ ខ្ញុំមិនអាចហ៊ាន ជួបឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខាធិការធំៗទៀតទេ ខ្លាចឆ្លើយសំនួរគេមិនរួច បើប្រជាជនធម្មតា ខ្ញុំអាចឆ្លើយរួច ។ មានអ្នកខ្លះសួរថា ហេតុអ្វីមិនកាត់ទោស អៀង សារី ខៀវ សំផន នួន ជា ផងទៅ ម៉េចក៏កាត់ទោសតែជនតូចតាច ដូចជា តាម៉ុក ឌុច ។ល។ ខ្ញុំឆ្លើយតាមប្រសាសន៍សម្តេច ហ៊ុន សែន មិនដឹងជាត្រូវ ឬ ខុសទេ ។

ដូចបានជំរាបរាយការណ៍ជូនខាងលើ សូមលោកនាយក នាយករងមជ្ឈមណ្ឌល មេត្តាជ្រាបជារបាយការណ៍ ។ (ឯកសារគួបផ្សំកាសែត សំភាសន៍រួច) ។

ការចុះបន្តស្រាវជ្រាវអំពើឧក្រិដ្ឋកម្មជាលើកទី៣
ពាក់ព័ន្ធនៅវិទ្យាល័យបឹងត្របែក

នៅថ្ងៃទី២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៩ យើងក្រុមស្រាវជ្រាវឯកសារទាក់ទងរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ខ្មែរក្រហម នៅវិទ្យាល័យបឹងត្របែក ដែលយើងបានដឹងថា ជាទីតាំងមន្ទីរអប់រំសតិអារម្មណ៍ និងការងារ ពលកម្ម ដែលពួកខ្មែរក្រហម បាននាំយកពួកបញ្ញជនខ្មែរ និស្សិត និងមន្ត្រីការទូតខ្មែរ នៅបណ្តាប្រទេស នានាលើសកលលោក មកឃុំឃាំងទុកទីនោះ ។

នៅថ្ងៃទី២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៩ ម៉ោង ៩ព្រឹក ខ្ញុំ ស៊ិន ឃិន បានចុះទៅសុំជួបលោក ទេព វុត្ថា ប្រធាននាយកដ្ឋានខស្សរាហកម្មវ៉ៃ និងថាមពល នៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី គាត់ជាជនរងគ្រោះមក ពីប្រទេសរ៉ូម៉ានី ជានិស្សិតទៅរៀននៅបរទេស ។ គាត់បានមកស្រុកខ្មែរ នៅសម័យ ប៉ុល ពត គ្រប់ គ្រងប្រទេស ។

ពត៌មានទាក់ទង ដែលយើងចង់ដឹងបន្ថែម :

ក ៗ អំពីរបនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រង

នៅសម័យនោះ ពួកខ្មែរក្រហមបានចាត់តាំងដូចតទៅ :

- ការគ្រប់គ្រងកំរិតខ្ពស់ គឺពួកខ្មែរក្រហមអ្នកត្រួតត្រា
- ខាងក្រោម គឺពួកបញ្ញជនមកពីបរទេស ពួកខ្មែរក្រហមបានចែកជា ៣មណ្ឌល ដូចជា :

១- មណ្ឌល ៣០

២- មណ្ឌល ៣១

៣- មណ្ឌល ៣២

នៅក្រោមមណ្ឌល មានច្រើនក្រុម ហើយក្នុង១ក្រុម មានបញ្ញជន ១០នាក់ ។

វិធីគ្រប់គ្រងបែបរដ្ឋបាល

ក្នុងមណ្ឌលនិមួយមានច្រើនក្រុមតូចៗចំណុះ ហើយមណ្ឌលមានប្រធាន អនុប្រធានគ្រប់គ្រង នៅពីលើមណ្ឌល មានខ្មែរក្រហមគ្រប់គ្រង ។ ឯក្នុងមណ្ឌល ពួកខ្មែរក្រហមបានយកពួកមន្ត្រីការទូតនានា ឬ អ្នកណាមានឋានៈខ្ពស់ជាងគេមកពីបរទេសជាអ្នកគ្រប់គ្រង ហើយប្រធានមណ្ឌលទទួលបញ្ជារាល់កិច្ចការផ្សេងៗពីគម្មាភិបាលខ្មែរក្រហម ។ ឯក្រុមនិមួយៗមានប្រធានក្រុម ឋិតក្រោមមណ្ឌល ចាំទទួលកិច្ចការពីប្រធានមណ្ឌលនិមួយៗ ។

លោក ទេព វុត្ថា បានបញ្ជាក់ថា មណ្ឌល៣២ មានលោក ហោ ណាំហុង ប្រធាន លោក ថែម សួន អនុប្រធាន ។ ឯមណ្ឌល៣០ និង ៣១ គាត់មិនចាំឈ្មោះ ព្រោះជាង ២០ឆ្នាំ គាត់ ភ្លេច ។

លោក ទេព វុត្ថា បានបន្ថែមថា នៅវិទ្យាល័យបឹងត្របែក នាសម័យនោះ ពួកខ្មែរក្រហម មិននៅទីនោះទេ ពេលប្រជុំម្តងៗ ពេលយប់ ដុតចង្កៀង អ្នកស្តាប់ គឺពួកគាត់ រាប់រយនាក់ ប្រជុំរួចគេទៅ បាត់មិនដឹងនៅឯណា ហើយឈ្មោះគេគាត់មិនដឹងដែរ ។

ម្យ៉ាងទៀតពេលចូលឆ្នាំខ្មែរពួកគាត់បានហូបបាយជាមួយសាច់ម្តងគត់ ១ឆ្នាំ ក្រៅពីនេះហូបបបរ លាយពោត និងអំបិល ។ ប៉ុន្តែ បើក្រុមណារកបានត្រី ខ្យង ក្តាម ។ល។ មិនអាចហូបម្នាក់ឯងបានទេ យកមកអោយក្រុម ក្រុមយកទៅមណ្ឌល ហូបរួមទាំងអស់គ្នា ។ ដូច្នេះក្នុង១ឆ្នាំៗ គាត់បានឃើញមេខ្មែរ ក្រហមធំៗម្តងដែរ ។ ក្រៅពីនេះ ពួកគាត់គ្រប់គ្រងគ្នាគាត់ ប៉ុន្តែមេៗទទួលបញ្ជាពីពួកខ្មែរក្រហម ។

អំពីកាលបរិច្ឆេទពួកបញ្ញជនបរទេសមកស្រុកខ្មែរក្នុងសម័យខ្មែរក្រហម

លោក ទេព វុត្ថា បានបន្ថែមថា ការមកស្រុកខ្មែរចាប់ពីឆ្នាំ១៩៧៥-៧៦-៧៧ ហើយឆ្នាំ ១៩៧៨ គឺស្ទើរតែឬ មកតិចបំផុត ។ លោក ទេព វុត្ថា បានប្រាប់យើងថា

ទីកន្លែងធ្វើការរបស់ ពួកដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ខ្មែរក្រហមកន្លែងលោក អៀង សារី នៅទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីសព្វថ្ងៃនេះ ហើយ មានពួកបញ្ញជនមកពីបរទេស ទៅធ្វើជាមួយ ពី ២ ទៅ ៣នាក់ ដែរ ។ ប៉ុន្តែគាត់មិនចាំឈ្មោះ ។

ការអប់រំសតិអារម្មណ៍

គាត់បានប្រាប់យើងថា យូរៗម្តងខ្មែរក្រហមមកប្រជុំម្តង ក្រៅពីនោះតាមក្រុមនិមួយៗ ប្រជុំជីវភាព ទិទៀន ស្វ័យទិទៀន ការងារប្រចាំថ្ងៃ នរណាមានគុណសម្បត្តិ នរណាខ្វះខាត ត្រូវសំដែងការស្មោះត្រង់អោយមិត្តភក្តិ ជួយកែលំអ ប្រជុំរបៀបនេះស្ទើររាល់ថ្ងៃ មួយថ្ងៃម្តង ឬ ពីរដង ។

អំពីសេដ្ឋកិច្ចផ្គត់ផ្គង់ជីវភាព

- បញ្ហានេះ លោក ទេព វុត្ថា បន្ថែមថា ពួកខ្មែរក្រហមដឹកអង្ករ អំបិល មកទីនេះ ដឹកដោយសម្ងាត់ ពេលពួកគាត់ចេញបាត់អស់ ទៅធ្វើការ ទើបពួកខ្មែរក្រហមដឹកស្បៀងចូលមក ។ លោក ទេព វុត្ថា មិនដែលឃើញខ្មែរក្រហម ពេលពួកគាត់នៅនឹងកន្លែងទេ ។

អំពីពលកម្ម ឬ ហៅថា ការងារពលកម្ម មានដូចតទៅ ៖

លោក ទេព វុត្ថា បានបញ្ជាក់ប្រាប់យើងទៀតថា ៖

- **ពួកខ្មែរក្រហមបានចាត់តាំងអោយពួកគាត់ទាំងអស់ធ្វើការងារតាមវិស័យ ឬផ្នែកដូចជា ៖**

១- ក្រុមកើបលាមកដើម្បីធ្វើជី

២- ក្រុមកសិកម្ម

៣- ក្រុមសិប្បកម្ម ឬ ឧស្សាហកម្មតូច

៤- ក្រុមពាណិជ្ជកម្ម

យើងក៏ចង់ដឹងដែរថា តើក្រុមនិមួយៗធ្វើអ្វីខ្លះទៅ? លោក ទេព វុត្ថា ប្រាប់យើងថា

១- **ក្រុមកើបលាមក** ជាក្រុមអន់ជាងគេ អ្នកមានកំហុស ខ្ជិល ធ្វើអ្វីមិនបានសំរេច ឬ ខ្វះខាត ប្រចាំថ្ងៃ ។ អ្នកនៅក្នុងក្រុមនេះកើបដោយយកធ្វើជី កើបចេញលាយទឹកស្រោចដំណាំ ផ្សេងៗ ។

២- **ក្រុមកសិកម្ម**

- ធ្វើស្រែ ស្ទូង ច្រូតកាត់ បោកបែន ។ល។
- ចិញ្ចឹមសត្វ ជ្រូក មាន់ ទា ។ល។
- ដាំបន្លែ ល្ពៅ ត្រកួន នពោន ត្រាវ ស្ពៃ ។ល។

យើងសួរថា មនុស្សស៊ីបបរ ចុះសត្វជ្រូកស៊ីអ្វី? លោក ទេព វុត្ថា បំភ្លឺថា ជ្រូកអោយកំប្លោក ឬ ចកស៊ី ប៉ុន្តែគ្មានកន្ទក់ទេ គ្មានស្រូវទេ គ្មានបាយទេ គឺគេលាងយកទឹកអង្ករ ទឹកអង្ករលាយនឹងបន្លែ កំប្លោក ដើមចេកអោយជ្រូកស៊ី ។ (នេះជាការឆ្លៃប្រឌិតពួកគាត់) ។

៣- ក្រុមសិប្បកម្មតូច

ធ្វើប៉ោត ដងទឹក, ធ្វើដែកគោល ដោយយកដែកសរសៃធ្វើ, ធ្វើកន្ត្រៃកាត់ដែក កាត់សំណរ, ធ្វើ កណ្តៀវច្រូតស្រូវ, កាំបិតប្រើប្រាស់ ធ្វើញញួរដំដែកផ្សេងៗ ។ល។ និង ។ល។ ក្រុមគាត់ធ្វើបានទាំងអស់ ។

ឯខស្សាហកម្មជួសជុលធ្វើកាណូត ឬ កប៉ាល់ ឬ ជួសជុលម៉ាស៊ីនរថយន្ត ។ល។ ពួកខ្មែរក្រហម ជ្រើសរើស បើនរណាចេះខាងអ្វី គឺឲ្យធ្វើខាងហ្នឹង ឧទាហរណ៍ បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមសត្វ ឲ្យទៅចិញ្ចឹមសត្វ បើខាងអគ្គិសនី និងទឹក អោយទទួលខាងនោះ បើម៉ាស៊ីន ទទួលខាងដាក់ធ្វើម៉ាស៊ីន ។ ដូច្នេះពួកគាត់ទាំង អស់ទៅធ្វើការតាមក្រុម ដែលពួកខ្មែរក្រហមត្រូវការ ។ ប៉ុន្តែធ្វើការងារអ្វី ធ្វើអោយបានសំរេច បើមិន ចេះ ធ្វើមិនបាន ពួកខ្មែរក្រហមចាត់អោយមកចូលមកធ្វើខាងក្រុមកើបលាមក ។

ចុងក្រោយយើងបញ្ចូកសួរគាត់ថា តើមានជនបរទេសមកស្នាក់នៅជាមួយបញ្ញវ័ន្តយើងទេ គាត់ បានឆ្លើយថា មានជនជាតិបារាំងពី ២ ទៅ ៣នាក់ ដែរ គឺស្រីៗ ដែលត្រូវជាភរិយាពួកនិស្សិតខ្មែរ ដែលទៅ នៅបរទេស ហើយមានមួយគ្រួសារ ប្តីប្រពន្ធនៅសៀមរាប ។ ជនបរទេសស្រីៗទាំងអស់នៅរស់ ប៉ុន្តែ ក្រោយរំដោះ១៩៧៩ ពួកគេបានទៅប្រទេសបារាំងអស់ហើយ ។ ឯជនបរទេស ដូចជាអាមេរិកកាំងគ្មាន មករស់នៅជាមួយពួកគាត់ទេ ។

យើងបានសួរលោក ទេព វុត្ថា បន្តទៀតថា តើនៅមន្ទីរអប់រំសតិអារម្មណ៍ និងការងារ វិទ្យាល័យបឹងត្របែកនោះ មានពួកខ្មែរក្រហមយាមការពារទេ? លោក ទេព វុត្ថា បានប្រាប់យើង ថា គ្មានអ្នកយាមទេ ។

ចុងបញ្ចប់ គាត់ គឺលោក ទេព វុត្ថា បានប្រាប់យើងថា បើចង់គិតរឿងនោះ និយាយរឿងនេះត្រូវប្រើពេលវេលាយូរ អាចនិយាយអោយបានពិស្តារវែងឆ្ងាយបាន ។ ពេលវេលាខ្លី មិនអាចរៀបរាប់ អោយអស់បានទេ ។

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ជាការពិតណាស់ យើងបានជួបពីរដងហើយ ការបំភ្លឺលោក ទេព វុត្ថា មានប្លែកៗជាច្រើន បើសិនប្រើពេលយូរ អាចដឹងគាត់កាន់តែច្រើន ប៉ុន្តែមានទស្សនៈមួយនិយាយថា បើយើងនិយាយការពិត អ្នកមិនធ្លាប់រស់ក្នុងរបប ប៉ុល ពត គេមិនជឿគាត់ទេ ទាល់តែអ្នកធ្លាប់ឆ្លងកាត់ ទើបអាចជឿគាត់ ។ គាត់ចង់សរសេរសៀវភៅមួយដែរ ប៉ុន្តែគាត់ថា ឥតប្រយោជន៍ បើសរសេរពិតជាគេមិនជឿគាត់ទេ ។

ទស្សនៈខ្ញុំយល់ឃើញថា បើសិនជាយើងទៅសុំជួបឯកឧត្តម ជាទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខា ធិការ អនុរដ្ឋលេខាធិការ ដែលជាបញ្ញជនរស់នៅបឹងត្របែកនាសម័យនោះ មិនដឹងជាគាត់យល់ស្រប បំភ្លឺអោយដែរឬទេ? ព្រោះថា ពេលនោះវាយូរលង់ជាង ២០ឆ្នាំហើយ ពីមុនៗ ប្រហែលជាគ្មាននរណា សួរនាំគាត់ទេ ប៉ុន្តែមកទល់ពេលនេះ បែរជាទៅសុំការបំភ្លឺពីគាត់វិញ បញ្ហានេះត្រូវពិចារណាអោយបាន ម៉ត់ចត់ ខ្ញុំបារម្ភ ខ្លាចដោះស្រាយសំនួរគាត់មិនរួច ផ្នែកនយោបាយ ។ល។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ,ថ្ងៃទី២៦ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៩៩

អ្នកចុះស្រាវជ្រាវ

ស៊ិន ឃិន

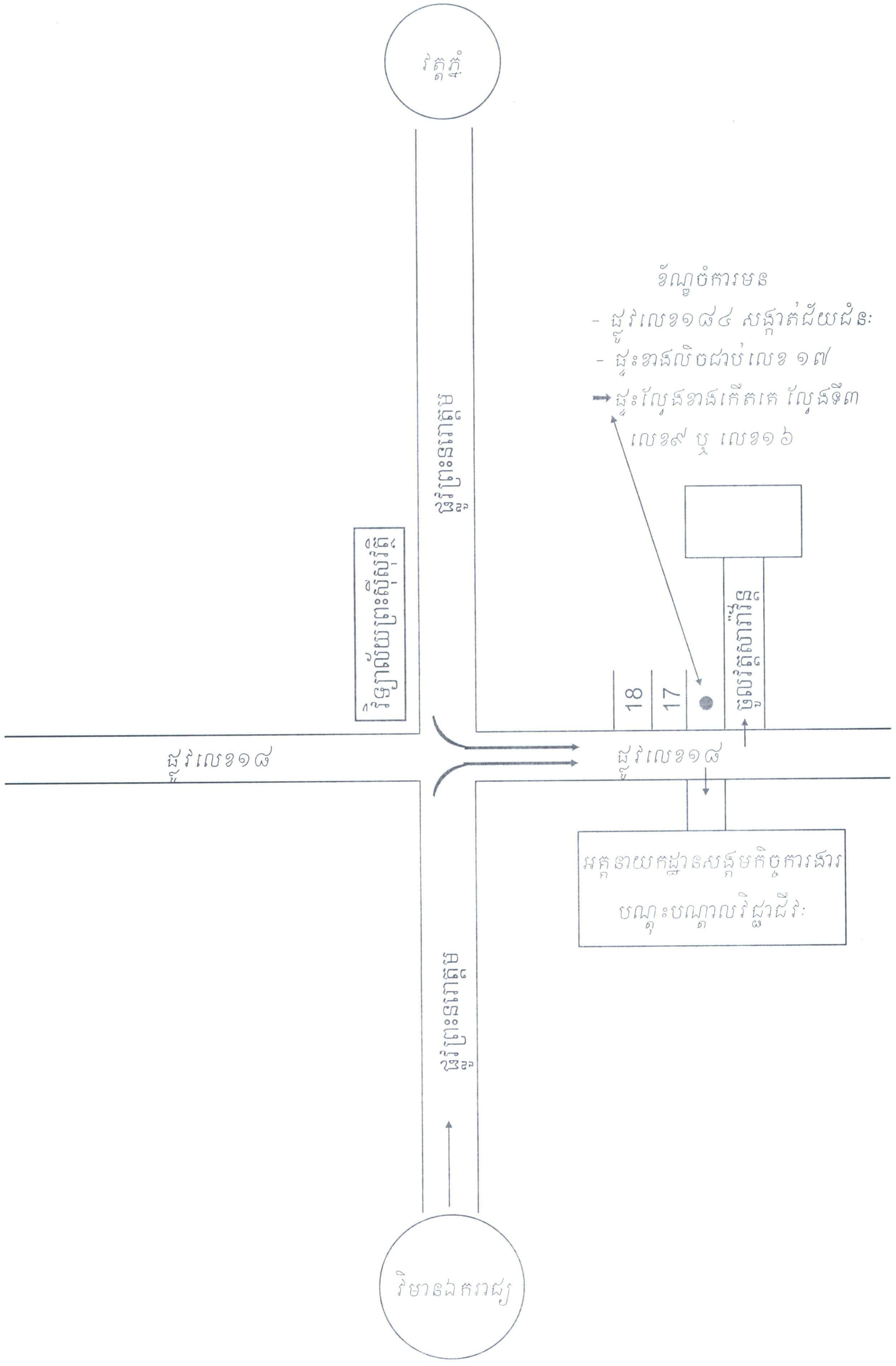

វត្តភ្នំ
ខណ្ឌចំការមន
- ផ្លូវលេខ១៨៤ សង្កាត់ជ័យជំនះ
- ផ្ទះខាងលិចជាប់លេខ ១៧
ផ្ទះល្វែងខាងកើតគេ ល្វែងទី៣
លេខ៩ ឬ លេខ១៦
ផ្លូវព្រះនរោត្តម
វិទ្យាល័យព្រះស៊ីសុវត្ថិ
ច្រកវត្តសារ៉ាវ៉ន់
18
17
ផ្លូវលេខ១៨៤
ផ្លូវលេខ១៨៤
អគ្គនាយកដ្ឋានសង្គមកិច្ចការងារ
បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ
ផ្លូវព្រះនរោត្តម
វិមានឯករាជ្យ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 23-8-99 [illegible]

[illegible] (LUN. chheng kay.) [illegible]

[illegible]

[illegible] 1979 [illegible]

[illegible] 10 [illegible] 20 [illegible]

[illegible] 02 [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 10 [illegible] 20 [illegible] 4 [illegible]

[illegible] 7 [illegible] 1979 [illegible] 100 [illegible] 10 [illegible] 20 [illegible] 40 [illegible]

[illegible] 1979 [illegible]

[illegible]

1 - [illegible]
2 - [illegible]
3 - [illegible]
4 - [illegible]

5. [illegible]

6 – – [illegible]

7 – – [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] 24-8-99

[illegible]

[illegible]

[illegible]